

Nieuwe telling toont aan: veel kinderen en jongeren dak- of thuisloos

De eerste Nederlandse ETHOS telling dak- en thuisloosheid van Kansfonds en Hogeschool Utrecht in Noordoost-Brabant, laat een zeer divers beeld zien van de aard en omvang van de groep dak- en thuisloze mensen. Het stereotype beeld van een alleenstaande man van middelbare leeftijd met psychische en/of verslavingsproblematiek op een bankje in het park, is achterhaald. Zo is bijna een derde van de getelde volwassenen vrouw. Kinderen en jongeren vormen bij elkaar ruim 40 procent van de in totaal getelde dak- en thuisloze personen. Bovendien leeft de meerderheid niet op straat of in de opvang voor dakloze mensen maar bij vrienden, familie, in een auto, garage of stacaravan.

Noordoost-Brabant, met Oss en 's-Hertogenbosch als centrumgemeenten, is de eerste regio in Nederland die de ETHOS methode heeft omarmd. Op 16 mei hebben 96 organisaties dak- en thuisloze mensen geteld. Aan deze zogenoemde point-in-time-meting deden niet alleen organisaties mee die zich specifiek richten op dak- en thuisloze personen, maar ook andere organisaties die deze mensen in beeld hebben, zoals buurtteams, (school)maatschappelijk werk, jeugdhulpverlening, de Nederlandse Spoorwegen, woningcorporaties, penitentiaire inrichtingen en ziekenhuizen. Onderzoeker Dorieke Wewerinke van het lectoraat Wonen en Welzijn van Hogeschool Utrecht: 'Uit de resultaten blijkt dat het betrekken van organisaties die zich niet specifiek richten op dak- en thuisloosheid van cruciaal belang is om zicht te krijgen op alle dak- en thuisloze personen. De grote meerderheid van de in totaal 1498 getelde personen kwam namelijk via deze organisaties in beeld.'

Onzichtbare groep zichtbaar maken

ETHOS staat voor 'European Typology of Homelessness and Housing Exclusion' en hanteert een definitie waarbij dakloosheid wordt gezien als een gebrek aan volwaardige huisvesting. Daar vallen dus ook mensen onder die in de minder zichtbare situaties van dak- en thuisloosheid verblijven, zoals moeders met kinderen en jongeren. De 30-jarige Nikki heeft een baan en staat al jaren ingeschreven bij de woningbouwvereniging. Toch trekt zij al twee jaar lang met haar dochtertje van vriendin naar vriendin naar familielid. Uiteindelijk krijgt ze een crisiswoning- die eigenlijk niet voor haar bedoeld is. 'Moeders en kinderen die niet in de problemen zitten, maar tussen wal en schip vallen door de huidige woningmarkt, dat is echt een vergeten groep.' Datzelfde geldt voor jongeren. De 23-jarige Veerle woonde antikraak, moest dat huis uit en woont nu na een korte periode van bankslapen in illegale onderhuur. 'Dat is een wiebelige constructie. Ik ben nog iedere dag op zoek naar iets waar ik wel legaal kan wonen, zodat ik van die stress af ben.'

Gemeenten aan zet

De regio Noordoost-Brabant vervult een voortrekkersrol in Nederland door als eerste regio deel te nemen aan de telling. 'Om inwoners die dakloos zijn of dreigen te worden goed te kunnen helpen, is het belangrijk dat gemeenten het probleem scherp in beeld hebben', zegt Pieter Paul Slikker, wethouder gemeente 's-Hertogenbosch. 'Uit de praktijk wisten we al dat de groep mensen die in een onzekere woonsituatie zit anders en groter is dan de cijfers ons eerder vertelden. De telling bevestigt dit. De groep is groter, bestaat uit meer vrouwen, kinderen en jongeren dan eerder in beeld was. Als regio en gemeente 's-Hertogenbosch zetten we fors in om dakloosheid te voorkomen. En op het moment dat iemand toch dakloos wordt, te zorgen voor een dak boven het hoofd. Deze telling geeft ons het noodzakelijke inzicht om dit nog beter te doen. En verdient navolging in alle gemeenten in ons land.'

Zijn collega-wethouder van de gemeente Land van Cuijk, Willy Hendriks-van Haren, is het daarmee eens. 'Het onderzoek heeft ons inzicht gegeven in het aantal dak- en thuisloze mensen in onze regio en wie dat zijn. Hoe kunnen we hen helpen? En belangrijker, hoe kunnen we voorkomen dat iemand dak- of thuisloos wordt? Het is schrijnend dat er uit de telling blijkt dat er kinderen en jongvolwassenen dak- en thuisloos zijn. Daaruit blijkt dan ook dat het goed is om onderzoek te doen en preventieve maatregelen te nemen. Binnen dit onderzoek werken we als regio samen, en dat blijven we doen om ervoor te zorgen dat iedereen een thuis heeft.'

Landelijk beeld

Het is de ambitie van Hogeschool Utrecht en Kansfonds om in heel Nederland heldere, betrouwbare en vergelijkbare cijfers van dak- en thuisloosheid te verkrijgen. Inzicht in omvang en aard van dak- en thuisloosheid is immers nodig voor beter beleid, gericht op het voorkomen en uitbannen van dakloosheid. 'We vinden het daarom positief dat het Nationaal Actieplan Dakloosheid ernaar streeft om alle dak- en thuisloze mensen in beeld te krijgen aan de hand van de ETHOS-Light definitie, zegt Willem van Sermondt, programmaleider bij Kansfonds. 'De komende jaren werken wij, in samenwerking met het Rijk en gemeenten, aan een landelijke opschaling van de ETHOS telling.' In navolging van Noordoost-Brabant hebben zich inmiddels 55 gemeenten aangemeld voor de tweede ronde van de ETHOS telling, die in het voorjaar van 2024 wordt uitgevoerd.

=====

NOOT VOOR DE REDACTIE, NIET VOOR PUBLICATIE

Een perskit met de volledige onderzoeksrapportages per regio, inclusief infographics en foto's en verhalen van ervaringsdeskundigen, is [hier](#) te vinden.

Bij publicatie graag gebruikmaken van beeldmateriaal dat recht doet aan de gevarieerde groep dak- en thuisloze mensen. Rechtenvrije beelden zijn beschikbaar op <https://www.kansfonds.nl/themas/dak-en-thuisloosheid/beeldmateriaal/>

Voor meer informatie en interviewverzoeken:
Esther Vogel, communicatieadviseur Kansfonds
T: 06-28026591
E: e.vogel@kansfonds.nl

Valerie Kierkels, interim persvoorlichter Kansfonds
T: 06 - 533 89 135
E: vkierkels@gmail.com